

ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟΣ ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΙΚΗΣ ΑΡΙΣΤΕΡΑΣ

Αθήνα, 27 Φεβρουαρίου 2020

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τον Υπουργό Ανάπτυξης και Επενδύσεων.

ΘΕΜΑ: Προστασία κύριας κατοικίας φυσικών προσώπων

Κατά την διάρκεια διακυβέρνησης του ΣΥΡΙΖΑ η προστασία της κύριας κατοικίας αποτέλεσε βασική μέριμνα της πολιτείας. Η μέριμνα αυτή ικανοποιήθηκε και εμπράκτως, λαμβάνοντας το σχετικό προστατευτικό πλαίσιο για τα φυσικά πρόσωπα σταδιακές επεκτάσεις, με τον ν. 4336/2015, αργότερα με την ταράταση του ίδιου πλαισίου έως τις 18/02/2018 και στην συνέχεια με την δημιουργία ηλεκτρονικής πλατφόρμας, η οποία έθετε κάποια αντικειμενικά κριτήρια για την δυνατότητα ένταξης σε ρύθμιση με τα συμβληθέντα πιστωτικά ιδρύματα, λήξεως την 1^η Μαΐου του 2020.

Όσον αφορά την περαιτέρω επέκταση του προστατευτικού πλαισίου των δανειοληπτών φυσικών προσώπων έχει προκληθεί έντονη ανησυχία στον πολιτικό κόσμο και στην κοινωνία, η οποία βρίσκει έδαφος στην απουσία σαφών τοποθετήσεων αλλά και αντικρουόμενων δηλώσεων Υπουργών της Κυβέρνησης. Συγκεκριμένα, από την μία ο κ. Σταϊκούρας, ισχυρίζεται ότι στην ψήφιση του νέου πτωχευτικού κώδικα θα ενταχθούν τα φυσικά πρόσωπα προς εναρμόνιση με την Οδηγία (ΕΕ) 2019/1023 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ής Ιουνίου 2019 (Οδηγία για την αναδιάρθρωση και την αφερεγγυότητα) σύμφωνα με τον οποίο, ακόμα και αν κάποιος χάσει το σπίτι του θα παρέχεται μια κοινωνική προστασία, ώστε να μην γίνεται έξωση, όπερ συνεπάγεται ότι η κυριότητα θα περιέρχεται στους πιστωτές του. Από την άλλη, Υπουργοί όπως ο κ. Γεωργιάδης και ο κ. Βορίδης γνωστοποίησαν δημόσια τους δικούς τους οραματισμούς για την κοινωνία και την κατάργηση της προστασίας της κύριας κατοικίας, γιατί το μέτρο είναι αντιαναπτυξιακό.

Επειδή σε έννομες τάξεις με ισχυρότερη την παρουσία του κοινωνικού κράτους (λ.χ. Ελβετία, Αυστρία, Γερμανία) η διευθέτηση του ανωτέρω ζητήματος λαμβάνει την μορφή ειδικών ρυθμίσεων στο δίκαιο της αναγκαστικής εκτελέσεως, με κύριο αντικείμενο την θέσπιση ορίων ως προς την άσκηση αιτομικών μέτρων αναγκαστικής εκτελέσεως από τους πιστωτές, θέτοντας την διασφάλιση ενός ελάχιστου επιπέδου διαβιώσεως ως δεδομένο. Αντιθέτως, σε φιλελεύθερες οικονομίες, με περιορισμένη την παρουσία του κοινωνικού κράτους (λ.χ. οι Η.Π.Α. και η Μ.Βρετανία, η νομοθετική ρύθμιση υπήρξε

δραστικότερη, λαμβάνοντας τα χαρακτηριστικά μίας καθολικής ρυθμίσεως του προβλήματος της υπερχρέωσης των ιδιωτών και εισήγαγαν τον θεσμό της υπό προϋποθέσεις, απαλλαγής του οφειλέτη από τις υποχρεώσεις (discharge), προκειμένου να καταστεί η επάνοδός του στην οικονομική ζωή (fresh start).

Επειδή τα μέτρα ρύθμισης της αστικής αφερεγγυότητας υπάρχουν διαχρονικά στην Αμερική από το 1898 (Federal Bankruptcy Act) και στην Μεγάλη Βρετανία από το 1705 (Insolvency Act) με στόχο την διαμόρφωση προϋποθέσεων απαλλαγής των ιδιωτών από μη βιώσιμα χρέη, στο οποίο προχώρησαν πλείστες ευρωπαϊκές χώρες κατόπιν, όπως η Γαλλία, η Νορβηγία, η Γερμανία (πρβλ. Μέρος 2, υπό VI. Α του Νομοθετικού Οδηγού της «Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για το Διεθνές Εμπορικό Δίκαιο», ενώ σε επίπεδο ενωσιακού δικαίου, το ζήτημα της αστικής αφερεγγυότητας συνιστά επί του παρόντος αντικείμενο της προστασίας του καταναλωτή και η προσέγγιση που ακολουθείται εστιάζει προεχόντως στην προληπτική προστασία του ιδιώτη-μη εμπόρου κατά τη σύναψη καταναλωτικών συμβάσεων.

Επειδή είναι προφανές, ότι οι ρυθμίσεις του πτωχευτικού δικαίου ερείδονται αποκλειστικώς στην οικονομική αξιολόγηση της εμπορικής και όχι της αστικής αφερεγγυότητας, όπου το πρωτείο της οικονομικής λογικής επιτάσσει την απόσυρση μιας μη ανταγωνιστικής και υπερχρεωμένης εμπορικής επιχείρησης από την αγορά, προκειμένου το οικείο κεφάλαιο να μετοχευθεί σε άλλες, παραγωγικές εργασίες. Το πρωτείο όμως της οικονομικής λογικής δεν μπορεί να ισχύει απόλυτα στο επίπεδο της αστικής αφερεγγυότητας, διότι δεν υπάρχει δυνατότητα «διαγραφής» του οφειλέτη από την οικονομική ζωή, αντίστοιχη με εκείνη που έχει μια επιχείρηση. Αντιθέτως, το αιτούμενο είναι η διασφάλιση της δυνατότητας του οφειλέτη να επανέλθει στην οικονομική ζωή, προς όφελος και της οικονομίας εν γένει.

Επειδή η Ελλάδα μετά από 8 χρόνια βίαιης δημοσιονομικής προσαρμογής ουδόλως μπορεί να θεωρηθεί ότι έχει ισάξια ισχυρή παρουσία κοινωνικού κράτους με χώρες όπως η Ελβετία ή η Γερμανία, αντίθετα γειτνιάζει περισσότερο με τις φιλελεύθερες οικονομίες που αναφέρθηκαν σχετικά με την ύπαρξη προστασίας των υπερχρεωμένων νοικοκυριών.

Επειδή είναι παρούσα και δεν έχει καταλυθεί η οικονομική και εργασιακή επισφάλεια ως φαινόμενο στην χώρα μας, οι εργατικές σχέσεις είναι για τολλούς εργαζομένους και εργαζόμενες ακόμα ελαστικές και έωλες και επομένως δημιουργούνται ακόμα συνθήκες μη δόλιας περιέλευσής τους σε καθεστώς αδυναμίας πληρωμών τυχόν οφειλών τους σε πιστωτικά ιδρύματα και στο μέλλον.

Επειδή το πεδίο εφαρμογής της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1023 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ής Ιουνίου 2019 (Οδηγία για την αναδιάρθρωση και την αφερεγγυότητα) αφορά επιχειρήσεις και επιχειρηματίες και δυνητικά τα φυσικά πρόσωπα, πράγμα εύλογο εξάλλου, διθέντων των πλείστων παραδειγμάτων προστασίας που αναφέρθηκαν ανωτέρω.

Ερωτάται ο κ. Υπουργός:

-Τι μέτρα προτίθεται να λάβει για την προστασία της κύριας κατοικίας των ελληνικών νοικοκυριών που λήγει την 1^η Μαΐου του 2020. Θα είναι μέτρα εμπορικής ή αστικής αφερεγγυότητας;

- Θα αντιμετωπίσει τα φυσικά πρόσωπα των ελληνικών νοικοκυριών με όρους «διαγραφής» τους από την οικονομική ζωή, όπως αντιμετωπίζει το πλαίσιο της εμπορικής αφερεγγυότητας τις επιχειρήσεις;

Οι ερωτώντες βουλευτές:

Μάρκου Κώστας

Αναγνωστοπούλου Αθανασία

Αβραμάκης Ελευθέριος

Βαρδάκης Σωκράτης

Βασιλικός Βασίλης

Βέττα Καλλιόπη

Ζεϊμπέκ Χουσεΐν

Ηγουμενίδης Νικόλαος

Θραψανιώτης Εμμανουήλ

Λάππας Σπυρίδων

Μαμουλάκης Χαράλαμπος

Μάλαμα Κυριακή

Μεικόπουλος Αλέξανδρος

Μπάρκας Κωνσταντίνος

Παππανάτσιου Αικατερίνη

Παππάς Νικόλαος

Πέρκα Θεοπίστη

Ραγκούσης Γιάννης

Σκούφα Μπέττυ

Τριανταφυλλίδης Αλέξανδρος

Τσίπρας Γιώργος

Φάμελλος Σωκράτης

Φίλης Νίκος

Χρηστίδου Ραλλία